
Суд ҳокимиятини мустаҳкамлаш борасида амалга оширалётган ислохотлар

Ҳар бир давлатда, унинг ички ва ташқи ҳаётини тартибга солиш ва давлат меҳнзмининг режали ишлаб туришини таъмин этиш учун, юзлаб ва минглаб қонунлар ҳамда қонуности актлари қабул қилинади. Уларнинг баъзилари иқтисодга, баъзилари сиёсатга, баъзилари эса маданият ва ҳаётнинг бошқа соҳаларига тегишли бўлиши мумкин. Ушбу қонунларнинг барчасини тузилиши тартибга солувчи ягона устивор қонун бу-конституциядир.

Конституциянинг 13-моддасига асосан Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний тамойилларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади.

Бу қоида ҳамда Конституциянинг ҳар бир шахсга ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш, давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмаларининг ҳайриқонуний хатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланиши тўғрисидаги 44-моддаси қоидасида эса, ҳар қандай ҳуқуқий низо холис ва адолатли суддагина ҳал бўлиши ва бунда шахснинг ҳуқуқлари ва давлат манфаатлари муҳофаза қилиниши кўрсатилган.

Суд тизими ислохотининг ҳозирги босқичида ишларни судларда кўриб чиқишнинг имкон қадар мукамал процессуал тартиби, суд соҳаси кадрларини танлаш ва тайинлашнинг нисбатан самарали тизими ва ниҳоят, суд жараёни иштирокчиларининг тенглиги тамойили амал қилиши таъминланмоқда. Буларнинг барчаси – фуқароларимиз ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг энг муҳим кафолатлари демакдир.

Ислохотлар жараёнида муҳим босқич ҳисобланган суд-ҳуқуқ соҳасидаги ўзгаришлар ва янгиликлар мамлакат тараққиётида алоҳида ўринга эга.

Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимояси билан боғлиқ бўлган бу тизимни ислох қилишга умумдавлат аҳамиятга молик, ўзбек миллий моделининг тақдирини ҳал қилувчи асосий масалалардан бири сифатида қаралди ҳамда суд-ҳуқуқ тизимини янгича асосда янгилашга жиддий киришилди.

Суд ҳокимиятининг мустақиллигини таъминлаш судьяларнинг қонун нормаларини қўллашда адолатли бўлишига, ишларни холисона ва беғараз, қатъийлик билан ҳал этилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир, унинг мустақиллигини Конституциявий талаблардан келиб чиққан ҳолда, адолатли меҳнат ва кучли билим билан мустаҳкамлаш лозим.

Жинойт ишлари бўйича Бувайда туман судининг раиси в.в.б. А.Омонов

2022-09-28 09:06:33